

W NIEDZIELĘ DNIA 13. PAŹDZIERNIKA 1799.

Z Wiednia d. 5. Października.

Od Arcy Xcia Karola nadeszła wiadomość, iż stosownie do uczynionego mu doniesienia przez F. M. L. Petrasch, atakował nieprzyjaciel d. 25. września z prze magającą siłą stanowisko korpusu F. M. L. Hotze nad Linth, i pomimo najsurowszej obrony do cofnięcia go przymusił, zwłaszcza gdy jeszcze o godzinie 5 rana F. M. L. Hotze zginał. — F. M. L. Petrasch cofnął się z rzezonym korpusem przez Bildhaus do Lichteosteig, uczyniwszy wprzód potrzebne rozporządzenia z F. M. L. Linken i jenerałem Jellachich dla okrycia Gyzewow i Voralbergu.

Gdy Arcy Xzę Karol dowiedział się daley od F. M. L. Neudotf, że nieprzyjaciel w tym samym dniu atakował w dwóch punktach Rofsayskie korpus pod jenerałem lieutenantem Korsakow, i pomimo najsurowszej obrony do odstąpienia go swych stanowisk przymusił; gdy nakoniec ze wszystkich stron zgodne nadeszły doniesienia, że nieprzyjaciel większą

część woysk, które na średniem Renie stały, na wyższy Ren ściga, został Arcy Xzę Jmć. nakłoniony, z większą częścią woysk swoich udać się na wyższy Ren, aby na każdy wypadek mógł być na podorędziu. Dla okrycia zaś okolic Mauhheimu zostawił pod jenerałem Xciem Schwarzenberg znaczne korpus woyska.

Jenerał jazdy Melas donosi, iż uznał za rzecz konieczną, nie tylko dywizją F. M. L. Keim do okolic Rivoli i Suza, ale nawet dywizją F. M. L. Ott, nad którą w czasie jego choroby F. M. L. Xciu Lichtenstein komenda powierzona została, w posłtku ku Saluzzo postać, dla atakowania Pignerol i wydarcia nieprzyjacielowi ważnych 2 punktów, które w równy Piemonu prowadzą. — Stosownie do tego ruszyła dywizya Otta d. 22. z chozu przy Savigliano, stanęła d. 23. w Saluzzo, a d. 24. ruszyła równo ze dołem pod Xciem Liebaustein ku Pignerol. Przednia straż natrafia o godzinie 10 na stojącego o pół milie od Pignerol nieprzyjaciela, atak roz-

począł się z twyczyną odwagą i mężstwem naszego woyska, skutek zaś odpowiedział tak dalece ważności przedsięwzięcia, iż około południa byliśmy już panami Pignerol. — Strata nasza w tym miejscu bardzo jest nie znaczna, ponieważ przez natarczywość ataku o wiele się skróciła bitwa; nieprzyjacielowi zaś zabraliśmy kilka set ięćców i dwie armaty. — Taki sam skutek uwieńczył zlecone jenerałowi Bellegarde, wysłanemu na pomoc F. M. L. Keim. przedsięwzięcie przeciw Suza. Jenerał Melas przyrzeka względem obu przystać szczerze. — F. M. L. Keim przypuścił tego samego dnia atak przeciw Rivoli, które nieprzyjaciel krótko przedtem w 5000 piechoty i 100 jazdy opanował, i stojącego tam moiora Mesko 7go regimentu huzarów wyparł. Maior ten ustąpił po trojney w prawdzie sile, lecz uszykował się znowu na drodze za Rivoli, i czynił przez kilka razy dobrze wymierzony atak nieprzyjacielowi odpor, poki F. M. L. Keim z swoim woyskiem nie nadszedł. Złączone te siły nie wyrównały jeszcze nieprrzyacielskim, wszelako był nieprzyjaciel z obu boków i po części z tyłu przez tego F. M. L. tak skutecznie atakowany, iż mimo korzystnego położenia został z Ryvoli wyparty i aż za St. Antonio ścigany; noc położyła dopiero koniec ściganiu. — Nieprzyjaciel stracił w tej walce blisko 1000 ludzi, z których 400 dostało się w nasze ręce; my zaś nie straciliśmy w zabitych, ranionych i zamieszanych jak 230. Waleczny podporucznik Beniczki od 7go regimentu huzarów, został ciężko raniony.

Z Paryża d. 22. Września.

Pod d. 4 t. m. pisał jenerał Moreau do

Liguryjskiego dyrektoryatu, iż jeżeli spodziewać się może, że 9000 obywatelów w Genui będzie uzbroionych, on tyle drugie woyska Francuzkiego tam zostawi. Zda się że Moreau nie bardzo kontent z Genueńczyków. — D. 11. t. m. znajdował się Championnet w Tulonie, z kąd nazajutrz znowu do swej armii wyjechał.

Wszyscy tu są uroczystością nowego roku republikanckiego zatrudnieni. Wiele dzienników naszych nie wyszło w tych dniach. — W departamencie niższej S kwany aresztowany został Charette Tierson, emigrant i krewny bywszego wodza Wandy. — Wiele jakobinów, którzy w czasie burzliwej sesyi rady 500 wiele nieprzyzwoitości przed iey salą popełnili, są już aresztowanemi. — Scherlok, mówią tutejsze pisma, uczynił na nowo wniosek aby oyczyzna w niebezpieczeństwie oświadczoa i dyrektoryatowi większa moc nadana była. — Artylerya nasza piesza będzie jeszcze 2830 głów powiększona.

Na brzegach naszych północnych zostali niektórzy ludzie w momencie ambarowania się do Anglii aresztowanemi. Znaleziono przy nich korespondencyą, którą do ministra policyi odesłano. — Dziennik „Nieprzyjaciel uciemiężycielów &c.” umieścił w sobie w tych dniach odezwę do ludu, do armii i do wiernych członków obu rad i dyrektoryatu, w której między innym przytoczył: „Żołnierze! Groźny wasz wózek nie może dłużej się porwać zdrajcow, rabusiów i morderców ludu i armii, pokrywających się ubiorem który plamą, &c.” Dziennik ten został zakazany. — Jenerał Verdieres ma znacznym korpusem jazdy kommanderować, która jest przeznaczona do okrywania transpor-

tow pieniężnych rpltey. — Rada 500 dekretowała już wybranie 40,000 koni. W departamentach które są w konie obfite ma być 20ty koni, a nadgranicznych 50ty wzięty. Wartość ma być za nie w gotowych pieniądżach z kontrybucyi roku 8. zapłacona.

D. 24. Wrzesnia.

Zdaie się iż jakobioi, albo iak drudzy ich nazywają Franciszkacie, chcą rzeczypospolitey dać głębuco uczuć co to znaczy niechcieć czego oni chcą, gdyż iak widać dali sobie wszyscy słowo złożenia urzędow, które posiadali. Może, mówią nasi patrioci, poydzie teraz dla tego lepiej; lecz daie się postrzegać, że oni mają cos w zamiarze, a przynajmniey miewają czeste zgromadzenia, na których naradzią się, iak mówią, nad konwencyą narodową i wydziałe o ocalenia.

Pokazują się (rzekł onegdaj Garrau w radzie 500) niespokojne znaki, gotują się niegodziwe projekta. Mówią o odmianie terażniejszey konstytucyi, o powrocie do konstytucyi 1791. o protekcyi i pośrednictwie jedne o zagranicznego mocarstwa, o mającey się proponować amnestyi, o poprzeczney dyktaturze, o podzieleniu naszey ziemi, o nieprzyzwolitych traktatach pokoju &c. Reprezentanci ludu muszą tak potwarzyć wieści uroczyście odwołac. Jest nawet interelsem członkow dyrektoryatu, żeby nie słuchali zadnych poniżających warunkow pokoju. Nasza konstytucya musi być nienaruszenie zachowana; procz niety niemasz zbawienia. Pokoju! tak jest pokoju, któż nie pragnie? lecz musi być chwalebny. Ci co proponują odmiany w konstytucyi, i rozumieją iż możemy się do dawnych wrócić granic, chcą ied, nie podzielenia na-

szey oyczyzny. Jest rzetzą pewną, iż nasi nieprzyjaciele chcą przywrócić znowu królewską władzę we Francyi. Proponuję przeto: „Żeby za zdraycow oyczyzny oświadczyć i śmiercią ukarać tych wszystkich ministrów, jeneratów, dyrektorow, reprezentantow i zatrudnionych negocyacją agentow, którzyby propozycye czynili, przyymowali lub popierali, zmierzające do pokoju, któryby naruszał Francuzką konstytucją, iey niepodległość lub całość ziemi Francuzkiej.” Propozycya ta została przyjętą. Wyznaczona kommissya ma także ułożyć adres do Francuzkiego ludu i manifest, w których wyrażony będzie nasz zamiar prowadzenia daley wojny. — Onegdaj czytano w teyże radzie prozbę, żeby przeyrzane były wyroki bywszych dyrektorow, żeby wydano ustawę względem towarzystw ludu i wolność druku nie bardzo ograniczono. Słychać iż Sieyes przesła wkrótce nowe poselstwo do ciała prawodawczego względem przytlumienia potwarzy i przeciwi rewolucyynnych przytoczeń dziennikarzy.

Szef brygady Beauvoil, który w Genui kommanderuje, pisze z tamąd pod d. 7. wrzesnia: „Obawiam się, żeby Genua nie stała się dla mnie drugą Weroną. Wojna domowa może co moment w naszych murach wybuchnąć. Bez Francuzow byłyby się arystokracka partya z patryotyczną nie raz starły. Nie mam nawet potęgę potrzebnego woyska na utrzymanie spokoyności w mieście. Przednia straż Championeta postępuje ku Koni &c” — Pod d. 9 pisano z Genui, że tam oczekiwano w krótce nieprzyaciół. Niezgoda i niedostatek doszły tam do najwyższego

stopnia; arystokraci biorą gorę. Wiele urzędników i jeden członek dyrektorjatu uciekli.

Tutejsze pisma rachują szkodę przez poddanie się Batawskiej flotty na 20 mill. przeszło. — Przez telegraf nadeszła tu nieprzyjemna wiadomość, że Austriacy odebrali Mannheim. — Bywszy minister Bouchotte został jenerałem adiutantem mianowany. Brat jego iest znowu do służby, równie iak dywizyjny jenerał Moncey przywrocony. — Jenerał Marescot iest komendantem w Moguncyi mianowany, lecz mówią, że nieprzyiąt. — Championet pisze, iż Alpeyska armia iest liczna i w naylepszym znajduie się stanie. Popisowici opanowali niedawno z najężonym bagnetem Afsieta. — Jenerał Girardon, który Kapuc poddał został przed woyskową kommissją stawiony. — Nasza Alpeyska armia miała się iuż z Włoską złączyć i Koni oswobodzić.

Wczoray doniosł dyrektorjaty ciału prawodawczemu, iż Angielsko-Rossyyska armia w Hollandyi została d. 19 nazad odpartą. Poselstwo to było od przydującego teraz dyrektora Gohier podpisane.

Naszą Włoska armia ma teraz bydż ze wszystkim 70,000 mocna. — Hiszpańska dywizya od 5 liniowych okrętów i wielu fregat, która przed wyspą Aix na kotficy stała, wyszła pod żagle, chcąc się do Brest udać; lecz gdy nieprzyiaciel w przewyższającej sile przed tym portem krążył, nie mogła tam wniść dla złączenia się z połączoną flotą, popłynęła przeto do Ferrol, wyiąwszy iedną Francuzką fregatę, która z 270 ludzi Hiszpańskiego woyska zawinęła do Orientu.

Wczoray w dzień uroczystości nowe-

go republikańskiego roku, która była w przepisany sposób obchodzona, miał nowy Hiszpański ambasador P. Musquitz u dyrektorjatu wstępnią audyencyą. Zrana wczoray ogłoszono wystrzałem z armatę uroczystość. W wszystkich kościołach były ołtarze iedności wystawione. Na polu marsowym miał prezydent dyrektorjatu popołudniu mowę, wzywając wszystkich republikańców do zapamiętania niewiści, &c.

Czytamy teraz odpowiedź króla Hiszpańskiego na wypowiedzenie mu wpyny przez Imperatora Rossyyskiego. Wyrażone w niej iest: że to wypowiedzenie nie zadziwiło wcale Króla Hiszpańskiego, gdyż potym co zaszło z sprawującym Hiszpańskie interesy w Petersburgu, był iuż na to przygotowany, dla tego także odstąpił sprawującego Rossyyskie interesy, nie tak z uniesienia swego, iak bardziej z powodów jego osobistej powagi. Król nie chce rozierać Rossyyskiej deklaracyi, ani na nią obszernie odpowiadać, ponieważ tylko iednemu Bogu winien z swych politycznych związków sprawę zdawać, pod którego opieką spodziewa się wszelki atak uczynić bezskutecznym.

Ob. Piis (znany iako autor i współpracownik wielu sztuk na teatrze Vaudeville) podał dyrektorjatowi plan towarzystwa, które nazywa "Portique republicain", D. 21. t. m. ma mieć pierwszą swoją sefisyą. Wymowa, wierszopistwo, malarstwo, muzyka &c. będą trzy razy poświęcone. Plan ten został przyjęty.

Dnia 2go dopełniającego, wydany został rozkaz aresztowania Lepelletier. Tego samego dnia z rana (mówią tutej-

sze pisma) wyjechał Lepelletier do Wer-
salu, gdzie założył kolonią zennolliwych
ludzi, którzy dzień i noc myślą nad spo-
sobami, iakby przywrócić powszechne
Francyi ocalenie wraz zwydziałem ocale-
nia. — 84 Florenckich zakładników przy-
byli do Dizon, i otrzymali pozwolenie
nacięcia sobie mieszkań w mieście, gdy tym
czasem Piemontcy zakładnicy zawsze zam-
knięci siedzą.

Szedkowa administracya departa-
mentu Saony i Loary karała zamknąć ko-
ścioły w Collonges i Morney, ponieważ w
nich obchodzono święta S. Bartłomieja i
S. Ludwika. — Od 2 miesięcy żąda generał
Mack, który w zamku Dizonu siedzi, a-
by był wymiesiony lub na słowo honoru
odesłany. Minister wojenny odpisał mu,
iż wkrótce przesła mu rezolucyą dyrek-
toryatu. Mack przyłączył do swej proźby
zaświadczenia doktorow, z których poka-
zuje się, iż zdrowie jego w nie dobrym zo-
staie stanie. — Przedwczorem szukano po
wielu drukarniach iezeli w nich nieznay-
dą się przeciw rewolucyjne pisma i ode-
zwy. — Widać tu przybity tytuł następują-
cego pisma: „Projekt nowego kongresu po-
koju przez Juge.“ Przed kilku dniami zna-
lezione na bramie pałacu kancelaryi mi-
nistra wojennego przybite odezwy Ludwi-
ka XVIII, które zaraz oddarte.

Bustum Jouberta będzie w Sevres z
porcelany zrobione, w tey samey wielko-
ści iak Buonapartego. — Piotr Karol Le-
monnie, członek akademii nauk i nieprzy-
tomny członek instytutu, umarł w Wersa-
lu. Był on ieden z naleyjszych medy-
kows, pracowity i niez mordowany.

Margrabia del Campo, bywszy Hisz-
pański ambassador przy rzeczywospolitey

Francuzkicy, wyjechał przed kilku dnia-
mi z Paryża do Madrytu, żąd ma się u-
dać do swoich dobr do Andaluzyi. — Roz-
chodzi się pogłoska, że w ministeryum
marynarki zaydzie odmiana: Bourdon ma
powrócić na dawny urząd do Antwerpii,
a Bruix do ministeryum; lecz to ieszcze
nie iest pewne. — Do Marsylii przybyło 5
statkow z uciekającymi patriotami Neapo-
litańskimi. — W Tulozie rozstrzelano za
dekretom kommissyi woyskowej 4 wię-
zionych tam roialistow. Bywszy Xiążę
Uzes szef roialistow znajduje się ieszcze
w więzieniu w Tulozie.

Z Londynu d. 20. Wrzesnia.

W Seringapatnam znaleziono także
testament Typposaiba i zawarty między
nim i Francuzkim dyrektoryatem traktat,
zamknięte w zieloney szkatulce pod jego
kluczem. W traktacie tym, który rządca
jeneralny [do Anglii] postął, iest obwaro-
wane, iż Typposaib obeymie nayprzed
Angielskie okręty i porty w wschodnich
Indyach, a resztą na brzegach Malabaru
i Keromandlu, tak okrętami iako też por-
tami podzieli się z Francyą. Uchybiona
do Egiptu wyprawa wyjaśnia się więc te-
raz zupełnie. Rozumiemy, iż ten traktat
będziemy wkrótce całkowity czytać. — Gdy
Typposaib z szanow wyparty został, o-
puścił plac bitwy, udał się do Zenana
czyli do swego seraju, gdzie [potym 80
pięknych dziewcząt znaleziono, ubrał się
iak Seapoy i powrócił do boju nazad. Gdy
go nakoniec zabitego znalezione, postrze-
żono, iż dwa razy był w piersi bagnetem
pchoiły i kulą w głowę postrzelony.
Nasz jeneral Harris, który zakończył woj-
nę w wschodnich Indyach, iest synem ie-
dnego wieyskiego predykanta.

Pięć Hiszpańskich liniowych okrętów które się do Orient schroniły, wypłynęły znowu i szczęśliwie do Ferrol zawinęły. — Przez Duński okręt Bekkerskow z Santa Cruz dowiedzieliśmy się, że Surinam do tego czasu musi się w ręku Angielskich znajdować. Lord Hugh Seymour popłynął z Martyniki w 5 liniowych okrętach i kilka fregat i szalup z wojskiem dla obciążenia go, gdyż najpierwsi mieszkańcy życzyli sobie od dwóch lat dostać się pod panowanie Angielskie.

Główny pocztamt oznajmił, iż co wtorek i piątek przez poczty do Cuxh weni będą mogły iść listy do naszej armii w Hollandyi. — W prywatnym liście jednego Angielskiego officyera z Texel czytamy: Xzę następca Oranii ma podług jednych 300, a podług drugich kilka tysięcy Holleńdrow przy sobie, którzy ofiarowali swoją służbę za sztafhuberem i nazywają się gwardyją Xcia Oranii. My mamy rozkaz udać się z wielu szalupami i bombardierami przed Amsterdam, wraz z 900 ochotnikami z maytkow, którzy mają na ląd wysiąść i opanować stańce, w czasie gdy my będziemy miasto bombardować. Admirał Mitchell będzie tym działaniem na fregacie Jons kierował. — Obawiają się żeby Hollenrzy nie zatopili wczasie wielu okolic. — Wyszły transport wojsk do Hollandyi d. 11 z Deal składał się z 6930 ludzi pod komendą jenerała leytnanta Hulse; pod nim kommanderują jenerał major Xzę Glocestru, hrabia Chatm i jenerał Manners. Kapitan Popham, który został od Imperatora Rosyjskiego kawalerem Maltańskim z pensją roczną 600 f. szt. uczyniony, przydzie jeszcze z wielu łazdy do Hollandyi. Dla Rosyjskiego wojska będzie także

300 wozowych koni przestanych. Fregata Circe prowadzi z Nore 600 Hollenderskich maytkow do Hollandyi, którzy z ochoty ofiarowali się służyć.

Jenerał Maitland udał się stąd z pułkownikiem Harcourt do niższej Saxonii. Przy naszej armii w Hollandyi znajdują się także polowe drukarnie, dla ogłoszenia spieszno raportow wojennych, rozkazow, odezw, &c. — Nierozumiemy, żeby przy zaczynających się teraz burzach, nasza flotta mogła się przed Bres. utrzymać.

Gdy Amerykański wojenny okręt Constellation od 50 armat, zabrał Francuzką fregatę P'Insurgent, wypowiedział Francuzki agent w Gwadelupie zjednoczonym Ameryki stanom wojnę, nakazawszy wyrokem swoim pod dniem 24 marca, żeby wszystkie okręty Amerykańskie jako dobre zdobycze zabierane były, znajdujące się zaś w portach Gwadelupy karał zaraz zabrać. Przeciwnie Toussaint l'Ouverture zawarł w St. Domingo z stanami Ameryki traktat handlowy i przyjaźni, do którego P. Steveas jako jeneralny konsul do St. Domingo posłany został. Toussaint cofał także pod d. 12 maja patenta korsarskie przeciw Amerykańskim okrętom.

Nasza fregata Karoline przyprzewodziła do Gibraltaru 3 bogate zdobycze, między którymi znajdował się jeden Hiszpański okręt z Lima, na którym się wiele gotowych pieniędzy znajdowało. — Będący w Kopenhadze nasz poseł, Robert Fitzgerald, powrócił już stamtąd. — Prócz kupieckiej floty z wysp Leeward przybyło jeszcze do naszych portow 35 okrętow z Jamaiki. Admirałowie Harvey i Bligh powrócili z zachodnich Indyy. — Nasza fie-

gata Eugenie przybyła z ważną depeszą do sekretarza stanu Nepeau do Deal. Odebrała ona ją pod Francuzkami brzegami od jednego Francuzkiego rybaka, z usilnym poleceniem żeby z nią do najpierwszego Angielskiego portu płynęła i do admiralicy Londyńskiej odesłała, ponieważ nader ważne wiadomości dla ministrów królewskich w sobie mieści. Depesza ta miała napis: " Do któregokolwiek komendującego officyera w służbie J. K. Mci. „ Papiery stoją dziś 63 § za sto.

czny jenerał Rossyvski Essen, który teraz armią kommanderuje, znajduje się w dobrym zdrowiu.

Z Florencyi d. 11. Wrzesnia.

Wydany na dniu 7 b. m. rozkaz mieści w sobie, że wszyscy wyjeżdżający Cudzoziemcy mają być opatrzeni paszportem Placmajora Austryackiego Stracca, a wszyscy przybywający u wielkiej straży stawić się powinni. Przez rozkaz drugi pozawczoraj wydany wszystkie ustawy, rozkazy, odezwy ogłoszone w czasie wkroczenia Francuzow, z niejakimi wyjątkami są uchylone i za nieważne uznane. Przednia straż armii Austryacko Aretyńskiej powróciła już do głównej kwatery w Arrezzo. Ogłoszono tu różne chwalebne czyny wojsk tych, a pomiędzy nimi następujący: Dnia 1go wrzesnia nieprzyjaciel we wszystkich punktach uderzył na armię Austryacko Aretyńską; był zaś tak liczny iż z początku zrobił niejakie zamieszanie w naszych szeregach, lecz gdy komendant Lutzw i pułkownik Mati przybyli z posiłkami ku Boccano, waleczne Austryacko Aretyńskie woyska wpadły na nieprzyjaciela, zabili mu szefa batalionu Leoncilli i Valori pospolicie nazywanego strasznym. Nieprzyjaciel straciwszy dowódcow umykał i od naszych aż do Oriolo był ściganym. Naten czas zajęliśmy stanowisko na wzgórkach Sustr i postaviliśmy go w iak najlepszym stanie obrony. Woyska Francuzko Rzymskie przez dwa dni powtarzały swoje ataki, lecz dnia 4 zupełnie ich pokonawszy przymusiłmy dopowrocenia do Rzymu i aż do Boccano ścigać ich nieprzystawaliśmy. W ten potoczył się nieprzyjaciel miał 20 ludzi zabitych i 40 ranionych. Strata nasza składała się z 2 porucznika i jednego żołnierza, w zabitych.

Z Głównej kwatery Rossyjsko Angielskiej armii w północnej Hollandyi d. 26. Wrzesnia.

Podanie naszej straty w bitwie d. 19 jest nader powiększone. Rossyanie nie byli pierwey odpartemi, poki 8 do 10 bateryy nieprzyjacielskich nie zburzyli, postąpiwszy już 3 do 4 mil naprzod pod okropnym ogniem, licznemi bateriyami i ukrytymi strzelcami. Nie byłoby się nawet cofnęli, gdyby nakoniec nie znaleźli się byli w fizycznej niemożności walczenia dalej, gdyż wszystkie swoje ładunki wystrzelali i konie od artylleryi mieli pobite. Waleczny jenerał Hermann dostał się dopiero na samym końcu bitwy w nieprzyjacielską niewolę. Chcąc korzystać z pożytecznego położenia, zsiadł z konia, udał się na wzgórek, dla uważania miejsca i tu wpadł nieprzyjacielowi w ręce. Potrzeba jeszcze dodać, że woyska pod jenerałem Essen dopiero d. 18 w Helters wysiadły, że o północy po trudnym marszu przez piaszczyste okolice do Petten nadeszły, a w 3 godziny potym nieprzyjaciela atakowały. Straty Francuzow i Hollendrow nie możemy deklardować, gdyż tylko ich reńow zachować możemy, a tych mamy przeszło 3000. Z resztą wale-

dwoch w niewolę poymanych i 4 ranionych.

Z Madrytu d. 1. Września.

Kommandant Katalonii Don Antoni Cornel niebawnie tu przybędzie. Mniemają tñ powszechnie że na ministra wojennego i lub Rządę Kastylijskiego jest przeznaczonym, ponieważ nowych odmian w administracyi codziennie się spodziewamy. Chociaż port Kadyxu nie jest w blokadzie i chociaż niewiadać około niego ani Angielskich ani Francuzkich korsarzów, jednakowoż małą bardzo liczbę okrętów widzimy wchodzących i wychodzących tak narodowych jak obcych. Zarazliwa choroba tak wiele ludzi niszczy na flocie admirała Saint Vincent, że każdego dnia 100 trupów w rzucają do morza. Lisbona odebrała konwoy Portugalski względem którego handel tego miasta wielkich już nabierał niespokojności, przybył on z Para i Fernanduc i przywiózł bawełnę, gwóźdźki, pieprz, muskatowe gałki i inne południowej Ameryki płody.

Z Bruxelli d. 18 Września.

Wiele batalionów piechoty i regiment dragonów w sadzone na okręty w Gandawie i w Sas-de Gand dla rzplty Batawskiej przeznaczone, przybyły szczęśliwie do Willemstadt, z kąd udały się zaraz do Rotterdamu. Inne oddziały wojska dążą ku Grawe i Gertrudenberg, inne nakoniec ku Gorkum. Wszystkie drogi prowadzące do Hollandyi są okryte wojskami wszelkiego gatunku. Wczoray i dzisay przybyła do naszego okręgu większa część załog z twierdz Namur i Charleroi, a jutro w dalszą wraz 75. regimentem dragonów tu stojącym uda się podróż. Piszą z Hagi że tam odebrano listy donoszące że pewny Monarcha załił się u Dworn Angielskiego na tego postępowanie z rzplty Bataw-

ską, co wielkie w Londynie miało uczucie wrazenie, a nawet niezako w pływac do biegu działań wojennych.

Z Genui d. 3. Września.

Niektóre członki dyrektoryatu udały się wczoray do głównej kwatery Francuzkiej, Moreau odprowadziwszy ich między długie naradzenie z zgrupowanym dyrektoryatem. Całe prawie Włochy są wręczkach nieprzyjaciół. Miasto Genua, twierdza Cuneo, kraj zachodni i część wschodniego Liguryjskiego jest wszystkim co jeszcze wręce ich nie wpadło. Zasła pod Novi bitwa przymusiła armię do większego połączenia sił swoich i trzymania się odpornie. Uważamy zżalem że wszelkich używa sposobow dla ułatwienia sobie cofnięcia się. Gdyby Championnet mógłby uderzyć caarmią Austryacko-Rosyyską od strony Turyn, to poruszenie zdziałałoby było szczęśliwą dywersyą; lecz pokazując się że ani ten jenerał ani jen. Moreau nie mają sił dostatecznych do uderzenia na nieprzyjaciela. W momencie gdy głód zaczynał już dręczyć nasze miasto, wiele statkow na ładowanych zbożem przybyło do naszego portu. Jenerał Lamartilliere kommanderujący trzema tysiącami Francuzow składających załogę naszego miasta pojechał do Paryża. Wiele oddziałów artyleryi na dniu 30 przechodziło przez Bochetta i w St. Pierre d'Arenza zaambarkowane zostały. Niewiadomo czyli są przeznaczone do bronięcia naszego brzegu, lub też czyli do przewożą do Francyi. Zapewniają iż mocna kolonna wojska Austryacko-Rosyyskiego przybliżyła się świezo do Chi varri. Jenerał Victor powrociwszy z Paryża znajduje się teraz w Gawi, gdzie oczekuje jak mówią odpowiedzi na list który do F. M. Książca Suwarowa pisał.

GAZETY KRAKOWSKIEY

 W NIEDZIELĘ DNIA 13. PAŹDZIERNIKA 1799.

Z Hagi d. 28. *Wizytacja.*

O rozprawie d. 19. nie iestce ważnego między wojskami nie zostało, prócz potyczek między forpocztami d. 23 i dnia 25, które z naszą się korzyścią zakończyły. Przez 3 dniami przybyła gda dywizya Rossyjskiego wojska w liczbie 3 do 4000 do Helder.

Przedwczorem cała nasza armia stała od rana aż do wieczera pod bronią, ponieważ spodziewała się ataku na swoje szaniec, które od bitwy d. 19 przez zwolniony lud z połnocney Hollandyi znacznie powiększone zostały. Wiele z tych ludzi uciekło, ale przeisięwzięto mocne środki przeciw nim. — Prócz szaneców w różnych stanowiskach naszey armii, założono iestsze wiele bateryy między Alkmar i Harlem i w bliskości Amsterdamu, dla okrycia w przypadku potrzeby cofnienia, lub wstąpienia nieprzyjaciela od dalszego postępowania.

Rozne zdarzenia na morzu i w naszych portach okazują, że nas Anglicy ze

wszystkich stron chcą atakować. Zaczęli oni już zażywać swego panowania na Sudersee, który od zajęcia Helders i poddania się naszey floty posiadają; zabrali na tey wodzie i przy wyspach Urk wszystkie statki, które używane były do Handlu między departamentami Ems i Oberysel, równie iak małe przewozowe statki, które ustawicznie pływały z Staveren, Lemmer, Campe i Zwoll do Amsterdamu i znowu stamtąd na powrot. W tey okazyi zabrali wielu podróżnych w niewolę, między którymi znajduje się reprezentant Beyma, płynący z swego departamentu do Hagi.

Gdy Anglicy d. 20 opuścili miasto i port Hoorn w połnocney Hollandyi, gdzie dniem przed tym z generałem Abercrombie przybyli, weseli tam Francuzi dnia 23 dla zapobieżenia rewolucyi Statbuderowskiej. Lecz skoro Francuzi wyszli stamtąd, powrocili tam przedwczorem znowu Anglicy, przez co są panami całego przyłдку północney Hollandyi, gdzie 3 miasta Medem-

blik, Hoor i Enkuysen w troy kąt leżą.

Anglicy pokazali się na drugiey stronie Sudersee przed Stavereu blisko w 40 żaglow i wezwali to miejsce do poddania się Xciu Oranii pod groźbą zbombardowania go w przypadku odmowienia. Musi cypalność ulegać przemocy zatchoęła z początku na wieży banderę Oranii; lecz skoro się departamentowa administracya w Leuwarden o tym dowiedziała, posłała oddział wojska do tego miasta, który go w stanie oblężenia ogłosił, banderę Oranii z wieży zdiął i wszystko na republikańcki stopień przywrócił. Zagrożone bombardowanie nienastąpiło.

Rosyyski jenerał Herman został onegdaj z swoim kommandantem z Alkmar do Amsterdamu przywieziony lecz nie wiadomo czy tam zostanie, czy też daley powieziony będzie. Jeden Francuzki officyer znajduje się przy nim. — Przed Amsterdam przybyło 5 Francuzkich armatowch szalup i 3 inne statki, które są przeznaczone na zmocnienie naszej flotylli przy Pomps i na Sudersee, a wiele innych jest jeszcze podziewanych.

Z Strasberga d. 20. Września.

Głowna kwatery armii Renu jest teraz w Landau. Dowiadujemy się osmatnym zdarzeniu, że ogień wszczął się w laboratorium tego miasta które zokropnym loskotem na powietrze wysadził zna

czne poczyniwszy szkody. W tym momencie dowiadujemy się przez telegr f że Dubois Crancé ministrem wojennym mianowany został. Podług listow z Berno w kantonie tym z powodu danego rozkazu zwerbowania korpusu przeznaczonego na udanie się do Vallais niejakie rozruchy powstały.

Z Frankfutu d. 24. Września.

Husarowie Austriaccy i Mogunccey zbliżyli się nietylko do Linbourg, ale też aż do Hademar i Montebauer. Zkąd udali się ku klasztorowi Schachnau i Tour-Blanche a opasując las do Keingau należący przybyli do Riedesheim gdzie zastali Francuzow, którzy natychmiast postawili się w stanie obrony. Waleczni husarowie uderzyli na nieprzyaciela i znaczną golicz bę zabiwszy i poraniwszy dwóch officyerow 4 unterofficyerow 54 żołnierzy w niewolę poimali. Husarowie Austriaccy i Mogunccey przebyli potym Rheingau; oddział jazdy Francuzkiej stojący w Mosbach za ich zbliżeniem się nagle się cofnął i niemożea go było doścignąć. Druga pikietta jazdy nieprzyacielskiej stojąca w Erbenheim podobniez umkoęła schroniwszy się pod armaty twierdzy Kassel. Około 3000 wojska Francuzkiego z armii Renu ruszyło na dniu 20 z Koblenz do Hollandyi.

DONIESIENIA.

Niniejszym do wiadomości daje się wszystkim, którzy o tem wiedzieć życzą sobie, iż dnia 20 października r. b. propinacya miast Krol. Łatowic na jeden rok, to jest: od 1 listopada r. b. aż do 1 listopada 1800 roku w cyrkularney kancelaryi w Siedlonych przez licytacyą w arendę puszczone będzie; zaczym zveczący sobie arendę tę otrzymać na wyznaczonym dniu w kraysamcie siedleckim o 9 godzinie, z rana stawić się mają, którym wprzod wiadomo się czyni, iż pretium fisci jest 614 zł. ryń.

wynaczone, każdy zaś licytujący ma się przyzwoitą kaucyą, i potrzebnym 10 procentowym wadium opatrzyć.

W Siedlcach d. 29 Września 1799.

Lakupich, C. K. starosta cyrkularny.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniej Edyktem niniejszym wiadomo czynią: iż na ządanie Pana adwokata Niemtza małoletniej Apollonii Bzowski ustnowionego kuratora, wszystkie ruchomości do masy teyże małoletniej należące, iako to: srebro, miedz, cyna, porcelana, bielizna, przez publiczną licytacyą naywięcey dającemu sprzedane będą.

Rzeczy tych nabydź sobie życzący, niechay się dnia 26 października 1799 roku o godzinie 9 zrana w C. K. Forum tuteyszem znajduią. W Krakowie dnia 14 września.

Jozef de Nikorowicz.
Jan Morak.
Chrastiański.

Z Rady Ces. Kr. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniej.

Niniejszym da wiadomości podaie się wszystkim którzy o tym wiedzieć życzą sobie, iż dnia 15 października r. b. tak licytacya propinacyi miasta Garwolina iako tez mostowego i kramikow przez ieden rok lub też na trzy lata puszczone będą, ci tedy którzy zaliczywać życzą sobie, maia się dnia tego u W. M. kommisarza cyrkularnego tam w mieście Garwolnie na Ratuszu znajdujacego ogłosić, i kaucyą przyzwoitą opatrzyć, ile praetium Fisci 750 ryń. roczney summy wynosi. Siedlce die 17 bbra 1799.

Lakupich, C. K. Starosta Cyrkul.

Dla większego polepszenia sprzedarzy drzewa w Państwie kameralnym Makowie, w cyrkule Myslenieckim położonym, następuiąca Taryffe ceny sprzedayney drzewa, i rzniętych materyatów w różnych Państwa Makowskiego kwaterach znajdujących się, ułożono, iako to:

W Makowskim i Grzechińskim lesie twarde czyli

Bukowe drzewo

Sprzedan Cena Zł. ryń. kr.

Pierwsza klasa 16 17 do 18 cali grubosci, i do 8 sążni długości sztuka 1 45.

Druga 13 14 15 detto detto 7 1/2 detto . 1 30.

Trzecia 11 12 13 detto detto 7 detto . 1 --

Miętkie czyli Jodłowe drzewo.

Pierwsza klasa 16 17 do 18 cali grubosci i do 9 sążni długości, sztuka 1 15.

Druga 13 14 15 detto detto 7 1/2 detto . . 1 --

Trzecia 11 12 13 detto detto 6 detto . . . 50.

Krokiew sztuka iedna . . . . . 25.

W Skawickim i Sidzińskim lesie.

1. Sztuka Bukowego drzewa od 12 do 18 cali i więcej grubosci, i 7 do 8 sążni długości, bez różnicy . . . . . 20.

Miętkie czyli Jodłowe drzewo.

Pierwsza klasa tej samey grubosci i długości iak w Makowie, sztuka . 40.

Druga detto detto detto . . . . . 30.

Trzecia detto detto detto . . . . . 20.

Rznięte Materyaty Cena.

Deszczki 3/4 do 1 calowe sztuka . . . . . 2 1/2.

delto 1 1/2 2 delto delto . . . . . 5.

Okrajki od kopy . . . . . 15.

Krotkie gonty od 1000 . . . . . 54.

Długie delto od od kopy iedney . . . . . 6.

Oczym wszystkim w ogulności z tym dokładem do wiadomości publicznie ogłasza się, iż względem sprzedarzy drzewa do Makowskix Kr. prefektury immediate udać się należy.

Z Urzędu C. K. dyrekcji kameralnych dobr. W Niepołomicach dnia 19 Septembris 1799.
Tabisi.

Z strony Ces. Krolew. Krzeczowskiej prefektury podaje się do publiczney wiadomości, iż na dniu 16 listopada b. r. w tuteyszej ekonomiczney kancelarji z rana o godzinie 9 wyrostwo w wsi kameralney Jodiuwce leżące, do którego 65 morgow pola ornego i 12 morgow łąki należy, oraz do tego należącemi pobudynkami na trzy po sobie następujące lata, to jest od 1 stycznia 1800 aż do ostatniego grudnia 1803 roku przez publiczną licytacją największemu zaarządowanemu zostanie.

Pierwsza wywołania Cena wynosi 204 ryńskich. — Ochotę licytować mający, mają się na wzywz wspomnianym dniu i godzinie wraz z Wadyum 26 ryńsk. 30 kraj. wzmiarkowanej kancelarji znajdować.

Z Urzędu Cesar. Kr. Prefektury Krzeczowskiej. Dnia 1 Września 1799.

Magistrat C. K. Stołecznyego Miasta Krakowa, podług §. 51 Manipulacji powszechney części II niniejszym edyktem wiadomo czyni, iż Michał Kromer, zmarłego JP. Ignácego Kromera tuteyszego obywatela syn, mimo tego, że do zupełności lat prawnych przyszedł, jednakże mu się z strony sądu wolnego dobrami zarządzenia niepozwala, a przeto i na potym za małoletniego przytrzy byćż ma, i z nim wszyscy podług praw o małoletnich postarawionych postępować mają.

Dan w Krakowie d. 24 Września 1799 roku.

J. Gelinek.
J. Wytyszkiewicz.
W. Klorkowski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecz. Krakowa.
Igi: de Nikoledon sekr.

Ces. Kr. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniej oznajmiają tym edyktem Panu Antoniemu Pułaskiemu, że Pan Filip Garliński w sądownych, obywatelskich i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś sądy te nie mając wiadomości gdzie obywatelwany zostaje, lub czy w całości w C. K. państwach, dziedzicznych znajduje się, iemuż Antoniemu Pułaskiemu adwokata tuteyszego P. Zarzeckiego, z jego szkoda i jego kosztem, zastępcą postawili, z którym proces ten podług przepisu ordynacji sądowney rozpocząć się i ukończony będzie; on przeto edyktem niniejszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 30 Listopada roku bieżącego sam stanął, albo jeżeli jakie ma prawa swego dowodzi, że zastępcy wyznaczonemu wczesnie przestąpił, albo nakonec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środków prawa używał, które do swęj obrony za najsukuczniejsze sądowni; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie, podług edyktu C. K. praw, przetrwać musiał.

Pod niebytnosc JW. Prezesa.

Kraufs.
Jan Morak.
Chrastiański.

Z Rady C. K. sądów szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniej. W Krakowie d. 1 Sierpnia 1799.

Ascher.